[2024] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 366: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 935

ਨੂਤਨ ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਦਿਆਪੀਠ

ਬਨਾਮ

ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 13958-13959 ਆਫ 2024)

02 ਦਸੰਬਰ 2024

[ਜੇ.ਕੇ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ,* ਜੇ.ਜੇ.

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਨਿੱਜੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਿਆ।

ਮੁੱਖ ਨੋਟ

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਨਿੱਜੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੀ - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 75% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤਨਖਾਹ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ - ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਨਖਾਹ ਵਾਪਸ ਰੱਖੀ ਗਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਬਕਾਇਆ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ - ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਦਾਇਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ - ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਸਥਿਤ: ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਬੋਝ ਪਾ ਸਕੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਸਹਿ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗਲਤ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ, ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ, ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ –

ਨੂਤਨ ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚਰਚਾ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ - ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਸਦਾ ਆਚਰਣ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ - ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। [ਪੈਰਾ 13-16]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਤੁਮਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2016) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 512: 2016 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ SC 93 ਵੱਖਰਾ।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ; ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਸਕੀਮ; ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭ; ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ; ਬਹਾਲੀ; ਬਰਖਾਸਤਗੀ; ਸਜ਼ਾ; ਤਨਖਾਹ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ; ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ; ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭ; ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 13958-13959 ਆਫ਼ 2024

26.07.2022 ਅਤੇ 21.04.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 1456 ਆਫ਼ 2010 ਅਤੇ ਐਮਸੀਏ (ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ) ਨੰਬਰ 1 ਆਫ਼ 2022 ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਨਿਖਿਲ ਗੋਇਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਰੁਣਾ ਸਿੰਘ ਗੋਹਿਲ, ਅਲਾਪਤੀ ਸਾਹਿਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹੇਤਵੀ ਪਟੇਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਵੀਨ ਗੋਇਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਿੱਧੀ ਗੁਪਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਭਾਸ਼ਕਰ ਤੰਨਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਾਤੀ ਘਿਲਡਿਆਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇਵਯਾਨੀ ਭੱਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਧਾਰਿਤਾ ਮਲਕਨ, ਅਲੋਕ ਕੁਮਾਰ, ਧਰੁਵ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਆਕਾਸ਼ ਸੇਠ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਾਲਜ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 26.07.2022 ਅਤੇ 21.04.2023.4 ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3. ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਲਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

4. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸਨੂੰ 07.08.1993 ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ 06.06.1994 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4.1. ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ) ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 15.11.1994 ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

4.2. 20.03.1996 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ 21.08.1996 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

4.3. ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿੱਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 07.10.1996 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀਡੀਓਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 02.03.2000, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਜ਼ਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

---

1. ਨੂਤਨ ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਦਿਆਪੀਠ
2. ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ
3. ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1456 ਆਫ਼ 2010
4. ਵਿਭਿੰਨ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ (ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ) ਨੰਬਰ 01 ਆਫ਼ 2022
5. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 12822 ਆਫ਼ 1994
6. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 7111 ਆਫ਼ 1996

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।" ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 30.06.2010 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 75% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤਨਖਾਹ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲੈਟਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 26.07.2022 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ:

"ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਕਵੇਜ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਆਪਣੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅੱਠ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਲਾਭ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਜੇਕਰ ਰਕਮ ਅੱਠ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਰਕਮ 9% ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।"

6. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਿਛਲੀ ਤਨਖਾਹ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਬਕਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼, ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ 21.04.2023 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਬਕਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

---

7. 2000 ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 4357

8. 2010 ਦਾ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1456

"7. ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ (ਮੂਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2) ਧਿਰਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਗਰਾਨੀ ਰਾਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ - ਰਾਜ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਦੇ ਹਾਂ। ਪੈਰਾ 6 ਉਪ-ਪੈਰਾ (3) ਅਤੇ (4) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਨਗੇ:

"ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅੱਠ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਲਾਭ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਰਕਮ ਅੱਠ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੂਰੀ ਰਕਮ 9% ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ"।"

7. ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਬਕਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਲਜ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਬਕਾਇਆ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਸਕੀਮ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"11. ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਨਸ਼ਨ, ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ, ਆਦਿ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪੇਪਰ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਦਿਆਪੀਠਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤਸਦੀਕ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

---

9. ਫੁਟਕਲ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 01 ਆਫ਼ 2022 ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 01 ਆਫ਼ 2023

10. ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਦਿਆਪੀਠ, ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਮਤਾ ਨੰਬਰ GUS/1089-5369/B ਸਕੱਤਰਾਲਿਆ, ਗਾਂਧੀਨਗਰ ਮਿਤੀ 13.07.1990 ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਨ/ਗੈਰ-ਅਧਿਆਪਨ ਸਟਾਫ਼ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ

ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ, ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਫੰਡ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੈਨਸ਼ਨ, ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ, ਆਦਿ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਭੁਗਤਾਨ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਭੁਗਤਾਨ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਕੇ।"

9. ਲੀਮੇਡ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ।

10. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 1/ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 02.03.2000 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨੰ. 2. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਲਜ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ, ਬੇਤੁਕੇ ਆਧਾਰ ਉਠਾਏ, ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹੁਣ ਰਾਜ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਤੁਮਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

11. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਸੰਸਥਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰਾਜ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

12. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ।

---

11 (2016) 3 SCC 512 : 2016 SCC Online SC 93

13. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲੜਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਕੀਮ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਬੋਝ ਪਾ ਸਕੇ।

14. ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਸਹਿ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗਲਤ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ, ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ, ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। 30 ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, 10 ਸਾਬਤ ਹੋਏ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚਰਚਾ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਸਦਾ ਆਚਰਣ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਤੁਮਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ।

16. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 21.04.2023 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ

ਨੂਤਨ ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 26.07.2022 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਬਕਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ

<u>ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-</u> ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ